
METSÄSTÄJÄLIITTO
KOTI KAIKILLE METSÄSTÄJILLE

Luonnonsuojelulain muutos HE 76/2022

11.10.2022

Teemu Simenius
Järjestöpäällikkö
Suomen Metsästäjäliitto

Lausunto luonnonsuojelulaista

- 43 § Luonnonsuojelualueet ja niiden perustamisedellytykset
  - tulisi lisätä suojelualuetyyppi, jonka tarkoituksena olisi turvata pykälän toisessa momentissa mainittuja asioita rajoittamatta kestävää käyttöä, kuten metsästys ja kalastus
- Metsästysmahdollisuudet tulee turvata suojelualueiden perustamisesta huolimatta.
  - Jos luonnonsuojelualue perustetaan yleiselle metsästyslupa-alueelle tai muussa metsästyskäytössä olevalle alueelle, tulee lähtökohtaisesti metsästys sallia. Toissijaisesti valtion tulisi osoittaa tilalle vastaavan kokoinen metsästysalue vastaavalta saavutettavuudelta.
- 50 § Poikkeukset kansallispuistojen ja luonnonpuistojen rauhoitussäännöksistä
  - 10) Valkohäntäkaurista on nimitettävä valkohäntäpeuraksi tai lisättävä lajin tieteellinen nimi varmistamaan mitä lajia tarkoitetaan.
  - 11) Muutos sallia eläimen lopettaminen ja saaliin haltuunotto ilmoituksella vähentää paitsi lupabyrokratiaa, myös nopeuttaa eläimen eettiseen lopettamiseen vaadittavia toimenpiteitä ja on siksi erittäin kannatettava.
  - Lisäksi pykälän sujuvoittaminen haitallisten vieraslajien ja eläinperäisten tautien hallinnan osalta ovat tarpeellisia lisäyksiä.

Lausunto luonnonsuojelulaista

- 52 § Valtion muun luonnonsuojelualueen rauhoitussäännökset
  - Rauhoitussäännöksiä on tarkistettava määräajoin vastaamaan muuttuvia olosuhteita. Kumpaankin suuntaan…
- 85 § Poikkeus eliölajin suojelua koskevista säännöksistä
  - Pykälään on lisättävä kohta, että poikkeusluvalla tapettu yksilö on pyrittävä hyödyntämään. (Esimerkkinä valkoposkihanhi).
  - Tapetun yksilön hyödyntämättä jättäminen on vastoin kaikkia eettisiä normeja, joita syötäväksi kelpaavien eläinten tappamiseen liitetään. Hyötyjän ei tarvitse olla eläimen tai linnun pyydystäjä, vaan se voi olla esimerkiksi valtion/kunnan taho, kunhan saalis hyödynnetään.

Lausunto luonnonsuojelulaista

- 89 § Eliölajien hallussapito, vaihdanta ja kaupallinen hyödyntäminen
  - Laillisesti saatu eläin tai sen osa tulee voida pitää myöhemmin hallussa ja siirtää, vaikka rauhoitusstatus muuttuisi.
  - *Rauhoitettua eläin- tai kasvilajin yksilöä ei saa pitää hallussa, kuljettaa, myydä ja vaihtaa taikka tarjota myytäväksi tai vaihdettavaksi. Sama koskee Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttäviin eliölajeihin ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden Eurooppaan kuuluvalla alueella luonnonvaraisina esiintyviin lintulajeihin kuuluvia yksilöitä lukuun ottamatta metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettuja riistaeläimiä ja rauhoittamattomia eläimiä sekä lintudirektiivin liitteessä II ja III lueteltuja lajeja.*
    - **Lisättävä II liitteen lajit. Liite luettelee Euroopan alueella metsästettävät lajit!**

90 § Eliölajien maahantuonti ja maastavienti

- *Rauhoitetun eläin- tai kasvilajin yksilöitä, niiden osia tai johdannaisia ei saa tuoda maahan tai viedä maasta.*
- *Eläviä päiväpetolintuja, pöllöjä ja jalohaukkoja ei saa tuoda maahan.*
- *Lisäksi CITES-asetuksessa säädetään siinä tarkoitettujen eläin- ja kasvilajien yksilöiden, niiden osien tai johdannaisten maahantuonnista Euroopan unionin ulkopuolisista maista, viennistä ja jälleenviennistä Euroopan unionin ulkopuolisiin maihin sekä kauttakuljetuksesta.*
- *Kansainvälisen kaupan vuoksi maailmanlaajuisesti uhanalaisten, CITES-asetuksen liitteessä A mainittujen eläinlajien ja CITES-asetuksen liitteessä B mainituista lajeista afrikannorsun, argaalin, isosarvikuonon, jääkarhun, leijonan ja virtahevon yksilöitä tai niiden osia ei saa tuoda maahan metsästysmuistona.*

90 § CITES

- Eliölajien maahantuontia käsitellään tarkasti kansainvälisessä CITES-sopimuksessa, johon Suomi on sitoutunut. Se listaa lajit I, II ja III luokkiin.
- Euroopan unioni on säätänyt CITES –asetuksen, jolla se on implementoinut sopimuksen kaikkia EU-valtioita koskevaksi. Asetus tarkistetaan kahden vuoden välein lajien alueellisen tilanteen mukaan. Asetus listaa lajit A, B, C ja D luokkiin, jotka pitävät sisällään CITES-listaukset.
- CITES on implementoitu EU:ssa tarkoin, joten se toteutuu kaikissa jäsenvaltioissa, myös Suomessa.
  - NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 338/97, KOMISSION ASETUS (EY) N:o 865/2006, KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 792/2012, KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2019/1587

90 § Kategorisen kiellon vaikutuksia

- CITES on tehty nimenomaan eläinten osien maastaviennin ja maahan tuonnin säätelemiseksi ja on varsin tiukka ja yleisesti hyväksytty toimiva sääntely.
  - Toisenlainen kansallinen menettely sirpaloittaa toimintaa EU:ssa.
  - Lisäksi kategorinen kielto ei ole niinkään eläinten suojelua edistävä ehdotus, vaan varsin puhtaasti metsästystä vastustava, ja joka ei välitä kantojen todellisesta tilasta tai positiivisesta muutoksesta.
  - Kategoriset kiellot aiheuttavat määrämaissa enemmän haittaa kuin hyötyä lajinsuojelulle.
  - CITES-asetuksen A –listauksen kategorinen kielto rajoittaisi useiden naapurimaissakin yleisten lajien metsästysmuistojen tuontia mm. saukko, ilves ja ruskeakarhu. B-listaus on perustellusti väljemmin säädeltyä, silti siitäkin on otettu tiettyjä lajeja kieltolistalle.
- Tuonti olisi kielletty kaikista populaatioista jos nimi vain löytyy A-listauksesta. Listauksessa on useita lajeja, jotka ovat yleisiä, mutta vain jonkin alueen kanta on heikko ja jota säädellään tarkemmin.

90 § Esimerkkejä kategorisen kiellon ylilyönneistä

- Hanka-antilooppi, EU:n CITES asetus: (A -kategoriassa vain Meksikon populaatio), mutta laji on Yhdysvalloissa metsästettävä elinvoimainen laji.
- Ruskeakarhu, EU:n CITES asetus: (A- kategoriassa ainoastaan Bhutanin, Kiinan, Meksikon ja Mongolian populaatiot sekä alalaji Ursus arctos isabellinus). Nimi on kuitenkin A -listauksessa, joten Suomeen ei saisi tuoda karhua esimerkiksi Virosta tai Ruotsista, joissa kanta on runsas ja sitä säädellään metsästyksellä.
- Huom! EU:ssa on vapaa ihmisten ja tavaroiden liikkuvuus.
- Afrikannorsu, EU:n CITES asetus rajaa tietyt valtiot. Esimerkiksi Botswanasta saa tuoda, jossa metsästyskiellon jälkeen ylikasvanut kanta, joka tuottaa suuria ongelmia ympäristölle, maataloudelle ja ihmisille. Sittemmin metsästys on sallittu, jotta kantaa voidaan rajoittaa, tuhoja vähentää ja eläimistä saada alueille hyvinvointia ja varoja mm. suojeluun.
- Virtahepo vieraslajina. Kanta kasvaa Kolumbiassa. A-listauksen lajeja on muitakin vieraslajeina ja voi tulla lisää vieraslajeiksi, joiden kantoja tulee vähentää. Rajoitus koskisi tällaisiakin kantoja, eikä huomioi kantojen muutoksia. Joustamattomuus on suojelulakien suurimpia epäkohtia ylipäätään.

90 § Suomea koskee EU:n sisäinen vapaa ihmisten ja tavaran liikkuvuus

- Euroopan unionin tuomioistuin on suhtautunut erityisen kielteisesti EU:n sisällä tapahtuvan tavaroiden ja tuotteiden kuljettamisen kansallisiin rajoituksiin, jotka sirpaloittavat vapaata sisämarkkinaa!
- Euroopan komissio on jo kritisoinut Ranskaa ja Hollantia, jotka ovat tehneet esitettyä luonnonsuojelulakiehdotusta lievempiä metsästysmuistojen tuontirajoituksia. Suomen ei tule matkia kyseisten maiden irtiottoa yhteisistä sopimuksista.

METSÄSTÄJÄLIITTO

90 § Kestävä metsästys hyödyttää ja on myös suojelun työkalu

- Kestävän toiminnan rajoittaminen huonontaa lajien suojelua. Säädellyn tilalle tulee säätelemättömyys.
- Valikoiva metsästys on kehittynyt ja sillä voidaan parantaa kantaa. On kohtuutonta väittää metsästysmatkailun tai metsästysmuistojen huonontavan lajien elinvoimaa perustuen vanhoihin tutkimuksiin menettelyistä, joiden mukaan ei enää ole toimittu vuosikymmeniin.
- Riistalajien metsästykseen kuuluu olennaisesti saaliin kaikkien osien hyödyntäminen. Laillisen pyynnin kautta saatujen riistaeläinten osien hyödyntämisen rajoittamista ei tule toteuttaa.

METSÄSTÄJÄLIITTO

Lausunto luonnonsuojelulaista

- 123 § Päätösten tiedoksi antaminen ja päätöksistä tiedottaminen
  - Luonnonsuojelualueiden rajoituksista ja niillä sallituista luonnonhyödyntämistavoista on tiedotettava.
  - Metsästäjäliitto esittää, että lakiin tulee kirjata velvollisuus Metsähallitukselle tai muulle viranomaiselle luoda karttapalvelu, joka voi olla retkikartta.fi, josta on mahdollista löytää luonnonsuojelualueen rajojen lisäksi perustamisasetus tai selkeästi tiedot mitä alueella saa tehdä. Kestävää käyttöä ja retken suunnittelua tukee, jos kansalainen pystyy verrattain helpolla tavalla saada tietoonsa, saako alueella mahdollisesti kulkea, sienestää, marjastaa, yöpyä, nousta maihin, tehdä tulen, mitä metsästää metsästyslain 8 §:n alueella tai yleisellä vesi-alueella jne. Nämä asiat ovat julkista tietoa, eikä niiden saamista tule tarpeettomasti hankaloittaa.

Metsästäjäliitto pitää tärkeänä esityksen monia järkevöittäviä metsästyskäytäntöihin liittyviä seikkoja:

- 50-51 §:
  - Kansallispuistoon on mahdollista myöntää hirven lisäksi valkohäntäpeuran ajoa,
  - pyytää haitallisia vieraslajeja,
  - korjata hirvitorneja (kävijäturvallisuutta parantavat toimet)
  - lopettaa ja noutaa ulkopuolelta alueelle päätynyt riistaeläin ilmoituksella.
  - Myös eläintautien torjunta huomioidaan entistä paremmin.
  - Lisäksi muitakin lajeja voitaisiin luvalla vähentää, jos kannat kasvavat liian suuriksi ja vaikuttavat haitallisesti luontoon tai turvallisuuteen.

- 52 §
  - Muilla luonnonsuojelualueilla sovelletaan edellä mainittuja,
  - Voidaan sallia metsästys laajemminkin.
  - Merkittävä muutos on, että vanhalle 47 §:n tarkoittamalle alle 100 ha ministeriön asetuksella säädettävälle muulle suojelualueelle ei enää tule väkisin lain määräämä-nä metsästyskieltoa, vaan myös ministeriön asetuksella voitaisiin sallia tarvittaessa metsästystä, joka oli ennen vain valtioneuvoston asetuksella mahdollista.
- 135 §
  - Pyyntivälineet saa ottaa haltuun erätarkastaja. (Ei kuka tahansa). Metsästäjäliitto pi-tää muutosta metsästysvälineiden haltuunotto-oikeuden rajaamisesta erätarkastajal-le tarpeellisena, sillä usein näihin välineisiin kuuluu myös ampuma-ase, jonka hallus-sapidosta säädetään ampuma-aselaissa hyvin tarkasti.

- Muiden lakien sisällöllinen muuttaminen tulee tehdä erikseen. Vain viittauspäivitykset ovat tässä yhteydessä oleellisia.

Kiitos!